

Sygn. akt. IV Ka 359/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2013r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział IV Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Małgorzata Szyszko (spr.)

Sędziowie SSO Grzegorz Szepelak

SSR del. do SO Anna Muszyńska

Protokolant Jowita Sierańska

przy udziale T. K. Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2013r.

sprawy **J. S.**

oskarżonego z art. 178a § 4 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia

z dnia 9 stycznia 2013 roku sygn. akt II K 1117/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) **na podstawie art. 69 § 1, 2 i 4 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesza oskarżonemu na okres próby 5 (pięciu) lat;**

b) **na podstawie art. 71 § 1 kk wymierza oskarżonemu karę grzywny w liczbie 100 (stu) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 20 (dwudziestu) złotych;**

c) **na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet kary grzywny zalicza oskarżonemu okres zatrzymania w dniu 14 lipca 2012 roku;**

d) **obniża do lat 5 (pięciu) orzeczony wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruch lądowym;**

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt. IV Ka 359/13

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia oskarżył **J. S.** o to, że w dniu 14 lipca 2012 r. we W. będąc w stanie nietrzeźwości z wynikiem badania I - 0,82 mg/dm³, II - 0,79 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu oraz uprzednio skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim, sygn. akt VII K

930/06 kierował na ul. (...) samochodem osobowym m-ki H. (...) o nr rej. (...), nie stosując się do orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych obowiązującego na okres od 31.10.2006 r. do 31.10.2016 r., tj. **o czyn z art.178a §4 kk.**

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia wyrokiem z dnia 9 stycznia 2013 r. w sprawie o sygn. akt II K 1117/12:

I. uznał oskarżonego J. S. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art.178a §4 kk wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności ;

II. na podstawie art.63§1 kk na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył oskarżonemu okres zatrzymania w dniu 14 lipca 2012 r. ;

III. na podstawie art.42§2 kk orzekł wobec oskarżonego środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 8 lat ;

IV. na podstawie art.49§2 kk orzekł od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 300 złotych ;

V. zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych, w tym opłaty, zaliczając je na rachunek Skarbu Państwa.

Wyrok ten w części dotyczącej kary zaskarżył oskarżony zarzucając surowość orzeczonej kary pozbawienia wolności oraz środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych. Oskarżony wniósł o zmianę wyroku poprzez znaczne złagodzenie wymierzonej mu kary pozbawienia wolności i orzeczenie jej z warunkowym zawieszeniem wykonania oraz zmniejszenie wymiaru zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych, a także zwolnienie go z kosztów sądowych związanych z postępowaniem apelacyjnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżonego częściowo zasługuje na uwzględnienie.

Apelujący nie kwestionuje ustaleń faktycznych Sądu I instancji, co zwalnia Sąd Odwoławczy od szerszego zajmowania się tą kwestią i pozwala na ograniczenie się do stwierdzenia, że zebrany w sprawie materiał dowodowy uzasadnia przyjęcie sprawstwa i winy oskarżonego w zakresie popełnienia przypisanego mu czynu.

Wbrew odmiennemu stanowisku oskarżonego, w realiach tej sprawy nie sposób uznać, aby wymierzona oskarżonemu kara 1 roku pozbawienia wolności razila aż tak swoją surowością, aby wymaga ona złagodzenia.

Rażąca niewspółmierność kary, o której mowa w art.438 pkt 4 kpk może mieć miejsce wówczas, gdyby na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można było przyjąć, iż zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd I instancji a karą, jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw wymiaru kary przewidzianych w art.53 kk oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo Sądu Najwyższego. Zarzut rażącej niewspółmierności kary, jako zarzut z kategorii ocen, można zasadnie podnosić wtedy, gdy kara, jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy – innymi słowy, gdy jest w społecznym odczuciu karą niesprawiedliwą. W ocenie Sądu Odwoławczego wymiar orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności jest trafny i uwzględnia wszystkie okoliczności determinujące takie orzeczenia, a wynikające z art.53 kk. Ocena stopnia społecznej szkodliwości czynu oskarżonego nie uległa zmianie, czyn ten podlega jednoznacznie negatywnej ocenie, zaś kara pozbawienia wolności została orzeczona w dolnych granicach zagrożenia ustawowego i świadczy o umiarkowanej represyjności. Sąd Rejonowy, ferując rozstrzygnięcie w tym zakresie, uwzględnił wszystkie okoliczności istotne dla wymiaru kary, w tym stopień winy oraz społecznej szkodliwości czynu oskarżonego, jego motywację, a także uprzednią karalność oskarżonego.

Sąd Odwoławczy uznał jednocześnie, iż w realiach tej sprawy celowym jest zastosowanie wobec oskarżonego dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary łącznej pozbawienia wolności.

Sąd orzeka karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania jedynie wtedy, gdy po oznaczeniu celów kary (zapobiegawczych bądź wychowawczych, a także potrzeb kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa) uznaje, że ta kara jest niezbędna. Na warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności zasługują jedynie sprawcy, co do których istnieje pozytywna prognoza resocjalizacyjna na przyszłość. W myśl art.69§2 kk ta pozytywna prognoza winna opierać się przede wszystkim na ocenie postawy sprawcy, jego właściwości i warunków osobistych, dotychczasowego sposobu życia oraz zachowaniu po popełnieniu przestępstwa. Chodzi zatem o pozytywne kształtowanie się wymienionych przesłanek, które wyklucza spod dobrodziejstwa tej instytucji sprawców zdemoralizowanych, co do których brak podstaw do przyjęcia pozytywnej prognozy. Chodzi zatem o pozytywne kształtowanie się wymienionych przesłanek, które wyklucza spod dobrodziejstwa tej instytucji sprawców zdemoralizowanych, co do których brak podstaw do przyjęcia pozytywnej prognozy.

Właściwości i warunki osobiste oskarżonego pozwalają na zastosowanie wobec niego dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności. Sąd Odwoławczy nie stracił przy tym z pola widzenia uprzedniej karalności oskarżonego, jednakże od czasu ostatniego skazania upłynął już okres kilku lat, a zachowanie oskarżonego w miejscu zamieszkania jest pozytywne i nie budzi żadnych zastrzeżeń. Podnieść przy tym należy, iż o orzekaniu w stosunku do sprawcy kary bezwzględnej, nie może decydować li tylko uprzednia karalność sprawcy, nawet za przestępstwo umyślne. Gdyby faktycznie sam fakt uprzedniej karalności wykluczał w każdym przypadku pozytywną prognozę kryminologiczną, a tym samym stosowanie środków probacyjnych, czy kar wolnościowych, to niezrozumiałą byłaby regulacja zawarta w art.69§4 kk, która wyjątkowo dopuszcza stosowanie warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności nawet wobec sprawcy przestępstwa określonego w art.178a §4 kk. Z wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez kuratora sądowego (k.80 – 81 akt sprawy) wynika przy tym, że zachowanie oskarżonego, objętego w tym czasie dozorem, nie budzi zastrzeżeń, oskarżony w pełni współpracuje z kuratorem i nie sprawia problemów wychowawczych. Oskarżony pracuje, zdobywa nowe kwalifikacje i wykształcenie, regularnie pomaga rodzicom (finansowo, a także opiekuje się nimi ze względu na stan zdrowia i wiek) i ma sprecyzowane plany na przyszłość. Te okoliczności, w ocenie Sądu Odwoławczego, uzasadniają przyjęcie, iż wobec oskarżonego istnieje pozytywna prognoza resocjalizacyjna na przyszłość. Z tych też względów Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok i wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonemu na okres próby 5 lat. Okres próby pozwoli zweryfikować wyżej wskazaną prognozę kryminologiczną, a także umożliwi oskarżonemu wykształcenie negatywnego stosunku do popełnionego czynu oraz pozwoli mu na dalszą pracę nad sobą i zmianę swojego zachowania.

Jednocześnie w oparciu o treść art.71§1 kk Sąd Okręgowy wymierzył oskarżonemu grzywnę w wymiarze 100 stawek dziennych po 20 złotych każda, mając na względzie, że orzeczenie w tym zakresie pozwoli oskarżonemu w sposób realny odczuć dolegliwość zapadłego wobec niego wyroku skazującego. Na podstawie art.63§1 kk na poczet kary grzywny Sąd Odwoławczy zaliczył J. S. okres jego zatrzymania w dniu 14 lipca 2012 r.

Sąd Okręgowy podzielił także stanowisko oskarżonego, iż orzeczony wobec niego środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 8 lat jest rażąco niewspółmiernie surowy. Orzeczony w takim wymiarze środek karny, w ocenie Sądu Okręgowego, nie jest adekwatny do stopnia szkodliwości społecznej czynu oskarżonego i zasad zapobiegawczo - wychowawczych. Podnieść należy, iż środek karny jest ważnym środkiem represyjnym, a w swych skutkach może być dolegliwy na równi z karą zasadniczą. Przy wymiarze środka karnego obowiązują te same ogólne zasady wymiaru kary, jakie stosować należy przy wymiarze kary zasadniczej. Ponadto, orzekając wobec danego sprawcy zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych, Sąd powinien mieć na względzie stopień niebezpieczeństwa dla ruchu drogowego, jaki sprawca przedstawia na tle konkretnych okoliczności przypisanego mu czynu oraz swej przeszłości. Wprawdzie oskarżony był już karany za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości, jednakże przez okres 6 lat przestrzegał porządku prawnego. Ponadto, oskarżony kierował samochodem znajdując się w stanie nietrzeźwości w porze nocnej, a zatem w czasie, gdy natężenie ruchu nie jest znaczne i

tym samym nie stwarzał on aż tak poważnego zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym, aby koniecznym było wyeliminowanie go z tego ruchu aż na okres 8 lat. Dlatego też Sąd Okręgowy obniżył wymiar orzeczonego wobec oskarżonego środka karnego do 5 lat. Okres ten jest adekwatny do stopnia zagrożenia, jakie może stwarzać powrót oskarżonego do ruchu. Pięcioletni zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym zmotywuje jednocześnie J. S. do poszanowania zasad prawnych i pozwoli mu na zweryfikowanie posiadanych umiejętności oraz swojego poczucia odpowiedzialności jako kierowcy.

W ocenie Sądu Odwoławczego wymierzona oskarżonemu kara 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 5 lat, kara grzywny liczbie 100 stawek dziennych po 20 złotych każda oraz środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 5 lat stanowią adekwatną do stopnia winy i społecznej szkodliwości reakcją na popełniony przez oskarżonego czyn. Kara ta w pełni zrealizuje swoje zadania w zakresie wychowania oskarżonego oraz w zakresie zapobieżenia przestępczości.

W pozostałym zakresie przy braku podstaw do zastosowania unormowań zawartych w art.439 kpk, art.440 kpk i art.455 kpk zaskarżony wyrok utrzymano w mocy.

Względy słuszności wymagały zwolnienia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.